

In de VS werd de gezondheidshervorming goedgekeurd met 219 tegen 212. Alle Republikeinen stemden tegen, het land is verdeeld. Zal Obama door de kiezers afgestraft worden bij de volgende presidentsverkiezingen of net niet?

AFGESTRAFT **28%**
BELOOND **72%**

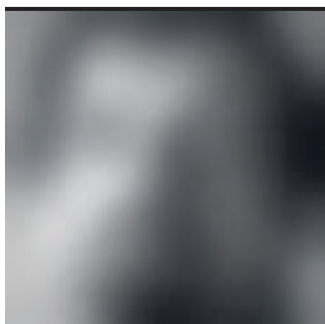
De hervorming van de gezondheidszorg in de VS is een feit. President Obama maakte zijn campagnebelofte van verandering waar door voor het eerst in meer dan vijftig jaar tientallen miljoenen onverzekerde Amerikanen het vooruitzicht te bieden op een zorgverzekering, privaat of van de staat. Een voordeel waar de Democratische, Republikeinse en onafhankelijke kiezers niet ongevoelig voor kunnen blijven, betoogt professor Bart Kerremans (KU Leuven). Voor documentairemaker Michael Moore is dit nog maar het begin van een strijd. 'Meer dan 15 miljoen Amerikanen zullen nog altijd niet verzekerd zijn.'

BART KERREMANS meent dat verzet tegen hervorming gezondheidszorg snel zal omslaan in steun

Met de hervorming van de gezondheidszorg hoopt Obama twee groepen kiezers opnieuw aan zich te binden: de linkzijdige die zijn enthousiasme voor de president verloren was, en de onafhankelijke kiezers, die vrij snel zullen merken dat ze meer voor- dan nadeel hebben bij de hervorming. Met de Congresverkiezingen van november in het achterhoofd, is dit de gok die Obama bereid is te nemen, zegt Bart Kerremans

Is kiezen altijd verliezen? Het is een vraag die menig Democraat afgelopen zondag zal beziggehouden hebben in de aanloop naar de stemming over de hervorming van de gezondheidsverzekering in het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden. Het is een vraag waarop Barack Obama alvast een antwoord voor hen klaar had: op korte termijn kan er van verliezen sprake zijn, maar al bij al zal het wel meevallen. Want vele kiezers die nu tegen zijn, zullen vrij snel ondervinden dat er voor hen aan de hervorming meer voor- dan nadelen vasthangen. Dat ze uiteindelijk van een serieuze kopzorg verlost zullen zijn. En die kopzorg is er een van de grote financiële onzekerheid die gezondheidsproblemen in de VS met zich mee kunnen brengen, en dat niet alleen voor mensen zonder verzekering. Velen mét een verzekering krijgen immers met situaties te maken waarin bepaalde zorgen plotseling niet gedekt blijken, of waar een problematisch medisch verleden tot verhoogde premies of zelfs uitsluiting aanleiding kan geven. En als er dan een ernstig gezondheidsprobleem opduikt, lopen de kosten meteen aardig op, voor sommigen met bankroet tot gevolg.

Met de hervorming die nu wordt doorgevoerd, zouden dergelijke kopzorgen al snel kleiner moeten worden. En dat alleen al zal verzet in steun doen omslaan en de grote aandacht voor de gevolgen van de hervorming voor de federale begroting op de achtergrond doen verdwijnen. Want ook al mag het Congressional Budget Office – een adviesorgaan van het Congres – beweren dat de hervorming op

BART KERREMANS

is professor internationale relaties en Amerikaanse politiek aan de KU Leuven.

tien en twintig jaar een nettovoordeel voor de schatkist zal opbrengen, het blijft maar de vraag of de kostenverminderingen in de gezondheidszorg die daarvoor nodig zijn daadwerkelijk zullen worden waargemaakt. Daar bestaat heel wat twijfel over.

Alle hens aan dek

Maar twijfel kan overwonnen worden, zo liet Obama de afgelopen weken verstaan. Via een zelden geziene lobbycampagne werd alle hens aan dek geroepen om de partijgenoten in het Huis ervan te overtuigen de hervorming die de Senaat op 24 december had gestemd, goed te keuren. En men vroeg van de betrokken Huisleden een flinke dosis vertrouwen. Wijzigingen die zouden moeten worden aangebracht om hun stem te verwerven, zouden later nog door de Senaat moeten worden bekrachtigd, terwijl het oorspronkelijke pakket meteen wet zou worden.

Eensgezind waren de betrokken Huisleden al evenmin. Terwijl de linkse Democraten betreurden dat Obama de idee van een overheids-

verzekering had laten varen, frontsten meer conservatieve Democraten de wenkbrauwen over de mogelijke budgettaire kosten van het geheel. Sommigen lagen daarnaast ook wakker van de mogelijkheid dat federale subsidies zouden kunnen worden aangewend voor de verzekering van abortussen, terwijl anderen elke poging daartegen als het beknotten van het recht op abortus beschouwden. Kortom, een amalgaam van Democraten moest op basis van sterk uiteenlopende en soms tegenstrijdige argumenten aan boord worden gehesen.

Maar het bindmiddel tussen al die argumenten was sinds enkele weken overduidelijk. Als de gezondheidshervorming er niet door zou geraken, zouden de Democratische Congresleden aan hun kiezers moeten uitleggen waarom een Congres met grote Democratische meerderheden niet in staat was hervormingen door te voeren die de Democraten als partij aan hun kiezers hadden beloofd. De electorale sancties daarvoor zouden wel eens zwaarder kunnen uitvallen dan die voor een goedkeuring van een hervorming waar vele kiezers momenteel nog aan twijfelen maar waarvan op korte termijn de voordelen zichtbaar zullen beginnen worden.

Het is met dit argument dat Obama er uiteindelijk in slaagde voldoende steun voor de hervorming te krijgen. Voor hem werd het dan ook bijna een alles of niets. Een afkeuring zou hem onherroepelijk verzwakt hebben als president. Hij had er zichzelf immers enorm mee vereenzelvigd. De goedkeuring versterkt zijn reputatie van leider die bereid is voor zijn principes te vechten, dit soms tegen de heersende opinie in. Dat hij in Washington een andere

Is kiezen altijd verliezen?

werkstijl zou brengen is de prijs die ervoor betaald wordt. Van partij-overschrijdende samenwerking is geen sprake meer. De bitterheid tussen Democraten en Republikeinen is er nu te groot voor. En met de Congresverkiezingen van november in het zicht zal dit niet veranderen.

Onafhankelijke kiezers

Die verkiezingen blijven ook voor Obama zeer belangrijk. Het verlies van de Democraten – dat onvermijdelijk lijkt – moet beperkt gehouden worden en vreemd genoeg kan de gezondheidshervorming daarin een rol spelen. De linkerachterban zal alleszins een deel van zijn enthousiasme voor Obama terugvinden en dat is cruciaal voor de opkomst. Tegelijkertijd is er hoop dat de kiezers die nu tegen de hervorming zijn, maar door de voordelen ervan hun houding zullen veranderen, precies die kiezers zullen zijn van wie de Democraten vreesden dat ze ze kwijt waren: de onafhankelijke kiezers die de ene keer Republikeins en de andere keer Democratisch stemmen en die in 2008 Obama en zijn partijgenoten het voordeel van de twijfel hadden gegeven.

Wat blijkt immers uit peilingen van de afgelopen negen maanden? Terwijl de overtuigde Democratische achterban de gezondheidshervorming bleef steunen en de overtuigde Republikeinen deze bleef afkeuren, twijfelden de onafhankelijke kiezers. De ene keer was een kleine meerderheid van hen tegen, de andere keer voor, maar echt zeker van hun mening leken ze nooit.

Het is dat wat Obama ongetwijfeld in het oog had. Deze twijfelaars, zo is zijn redenering, kunnen overtuigd worden wanneer de voordelen van de hervorming zichtbaar worden en hij hen op die voordelen blijft wijzen zoals hij van plan is de volgende maanden te doen. En als dit lukt, is de schade daarvan voor de Republikeinen niet onaanzienlijk. Zij hebben de hele hervorming immers verworpen. Zij hebben er immers geen enkele stem voor geleverd. Misschien waren zij het die door te kiezen bezig waren te verliezen. Het is een gok die Obama bereid is te wagen.

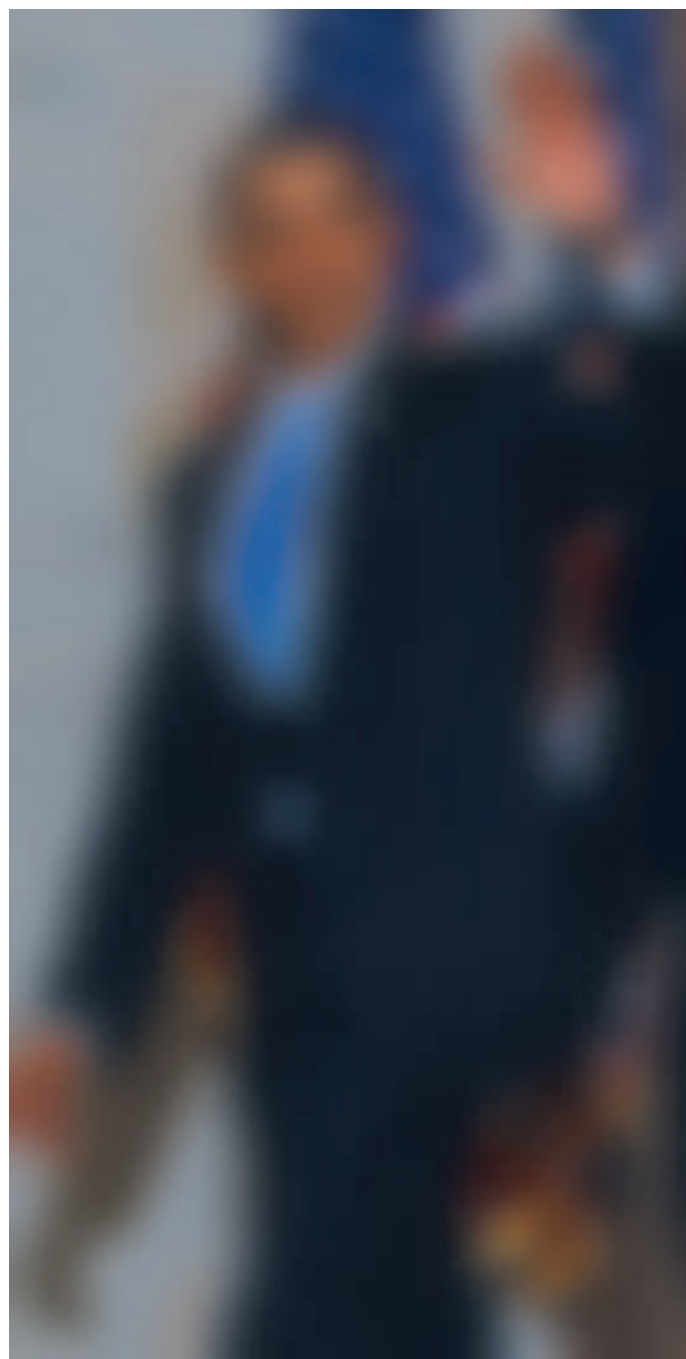

FOTO PHOTO NEWS